

Úvodem

K jakým osobnostem se v druhé polovině dvacátého století vracíme; hodnotíme v těchto návratech mimořádná díla či především umělcovy životní postoje? Mohou i dnes vznikat nové kultury autorů, směrů, děl? – Nejen takové otázky nabízelo téma tradiční literárněvědné konference v rámci 42. Bezručovy Opavy. Šíře zvoleného tématu se odrazila v nemalém rozpětí konferenčních příspěvků sahajících od zamyšlení nad samými pojmy návratů či klasičnosti díla (V. Pfeffer, A. Haman) k autorským medailonům (M. David, L. Martinek, M. Písková). Pozornost poutaly nejen autoři a díla, ale i kulturní poválečná historie (J. Knapík, L. Pavera). Dnešním návratům do kultury, literatury období „budování socialismu“ nejen očima pamětníků byly věnovány úvahy o nutnosti hledání i pochopení tehdejších kontextů, poměrů, vztahů a hodnot, tedy hledání logiky a kontinuity vývojových procesů (P. Janoušek, V. Křivánek).

Diskutovalo se o kultu, mýtu spisovatelů (D. Vlašínová, V. Žemberová), o mimo-literárních důvodech proměn postavení spisovatele v čase (E. Formánková, J. Poláček, V. Durych). Přestože se řada příspěvků opět zaměřila především na interpretace díla jednotlivých autorů, kde největší pozornost budila literatura první poloviny dvacátého století (J. Demel, B. Šimonová, F. Všetická, A. Zachová, I. Harák), jako aktuální se ukázaly hlavně obecnější kulturněhistorické úvahy. Doufejme, že se i náš sborník stane jedním z podnětů k dalšímu bádání nad dobovými diskurzy.

Red.